

רשומות

הצעות חוק

29 באפריל 1982

1579

ו' באייר התשמ"ב

צמד	
188	חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 19), התשמ"ב-1982
193	חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 11), התשמ"ב-1982
194	חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה) (תיקון מס' 2), התשמ"ב-1982
194	חוק רשות לאומית לאנרגיה (תיקון), התשמ"ב-1982

מתפרסמת כזה הצעות חוק משעב הממשלה :

מבוא

ביום כ"ט בסיון התשמ"א (1 ביולי 1981) נכנס לתקפו חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 18), התשמ"א-1981. תיקון זה ביטל את ההוראות מפקודת בנין ערים, 1936, שהיו בתקפו לענין מס השבחה, ובמקומן בקבע חיוב של היטל השבחה, ופרטיו באו בתוספת שלישית לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965. נסיון ההפעלה של החוק החדש לימד את הצורך בתיקונים שונים, כשהמגמה הכללית היא להקל על החייבים בתשלומם.

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 19), התשמ"ב—1982

- תיקון סעיף 97א
1. בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה—1965¹ (להלן — החוק העיקרי), בסעיף 97א(ב) במקום "לענין פרקים ח' ו-ט' וסעיפי פקודת בנין ערים, 1936, הנזכרים בסעיף 270" יבוא "לענין פרקים ח', ח'1 ו-ט'".
- תיקון סעיף 197
2. בסעיף 197(א) לחוק העיקרי, במקום "נפגעו מקרקעין על ידי תכנית" יבוא "נפגעו מקרקעין הנמצאים בתחום תכנית על ידי התכנית".
- תיקון סעיף 259
3. בסעיף 259(ד) לחוק העיקרי —
(1) בפסקה (2) — המלים "או אם זכות החכירה במקרקעין הועברה בהסכמתו" — יימחקו.

דברי הסבר

תחילה כי ההיטל יחול רק ביחס למקרקעין הנמצאים בתוך תחום התכנית (ה"ח 1491, התשמ"א, עמ' 54). לנוכח פסיקתו של בית המשפט העליון בענין וארון הנ"ל, הוחלט, תוך כדי הדיון בהצעת החוק בכנסת, להשאיר על כנו את העקרון שהיה בפקודת בנין ערים, ולפיו המס או ההיטל יחולו גם על מי שנכסיו נמצאים מחוץ לשטח התכנית, במידה שהושבחו עקב התכנית.

לדעת שופטי המיעוט בפסקי הדין בענין וארון הנ"ל פרשנות המרחיבה את תחולת זכות הפיצויים גם מחוץ לשטח התכנית, תמנע מרשויות התכנון לדעת ולהעריך מראש את היקף הפיצויים שיידרשו לשלם על ידי בעלי נכסים הנמצאים מחוץ לשטח התכנית, ועלולה להוביל גם להקפאת פעולות תכנון. לדעתם יש להישאר במסגרת ההבחנה הקיימת בין רשות תכנון המוציאה היתר, ובין נזק הנגרם לאדם עקב פעולות בניה, על פי היתר, הבחנה שנקבעה בפסק הדין בענין איגרא רמא בע"מ נגד מועצת עיריית תל-אביב בבג"צ 16/50 (פד"י ה(1), עמ' 229, 235).

מוצע לתקן את שתי ההוראות גם יחד ולקבוע כי העקרון של תשלום פיצויים — מתד גיסא, ודרישת היטל השבחה — מאידך גיסא, יחולו רק על בעלי נכסים הנמצאים בתוך תחום התכנית. קביעה כזו תאפשר הערכת קרובה למציאות, הן מבחינת רשויות התכנון והן מצד בעלי נכסים, בכל הנוגע לתשלומי פיצויים ולדרישות תשלום היטל השבחה.

תיקון סעיף 197 מתייחס לפיצויים ותיקון סעיף 2 (א) לחוספת השלישית כמוצע בסעיף 5 מתייחס להיטל השבחה.

1. בתיקון מס' 18 הוסף לסעיף 259 של סעיף 3 החוק העיקרי סעיף קטן (ד) ובו הוראות מיוחדות לגבי מקרקעין המנוהלים לפי חוק מינהל

בעקבות חוק התכנון והבניה (תיקון מס' סעיף 1 18), התשמ"א—1981 (להלן — תיקון מס' 18), יש לציין בסעיף 97א לחוק העיקרי את מספרי הסעיפים החדשים הדגים בהיטל השבחה במקום ציון להחליף את הסעיפים מפקודת בנין ערים, 1936 שבוטלו.

סעיף 2 סעיף 197(א) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה—1965, קובע לאמור:
"א) נפגעו מקרקעין על ידי תכנית, שלא בדרך הפקעה, מי שביום תחילתה של התכנית היה בעל המקרקעין או בעל זכות בהם זכאי לפיצויים מהועדה המקומית, בכפוף לאמור בסעיף 200".

בסעיף לא פורש האם הזכות לפיצויים נתונה לבעלי מקרקעין או זכות בהם שבתחום התכנית בלבד, או גם לגבי מקרקעין שמחוץ לתחום התכנית. עד לאחרונה נהוג היה לראות רק את בעלי המקרקעין שבתחום התכנית כזכאים לתבוע פיצויים, אך בפסק-דין של בית המשפט העליון בענין זה נחלקו דעות השופטים, והכרעת הרוב היתה להכיר, על פי נוסח הסעיף, בזכות תביעה לפיצויים גם למי שנמצא מחוץ לשטח התכנית. פסקי-הדין אושר ברוב דעות גם בדיון נוסף (ע"א 603/77 וארון נגד הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, פד"י לג(3), עמ' 409 וד"נ 28/79, פד"י לה(1), עמ' 561).

שופטי הרוב ביססו, בין השאר, את הנמקתם על ההוראות שהיו קיימות בפקודת בנין ערים לענין מס השבחה לפיהן ניתן היה לדרוש תשלום מס מבעל מקרקעין שנכסיו הושבחו עקב תכנית גם אם הוא נמצא מחוץ לתחום התכנית.

בהצעת החוק המקורית לענין היטל השבחה הוצע

1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשמ"א, עמ' 184.

(2) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) לגבי מקרקעין שאינם מוחכרים בחכירה לדורות. ישלם מינהל מקרקעי ישראל (להלן — המינהל) לרשויות המקומיות תשלומים במקום היטל השבחה; סך כל התשלומים יהיה 10% מסך כל תקבולי המינהל, למעט תקבולים מהחכרת אדמות למטרות הקלאיות ולמעט תקבולים מנכסים שהושכרו או הוחכרו באמצעות חברות שיכון ציבוריות המנהלות אותם;

(4) שרי הפנים, האוצר והחקלאות יקבעו בתקנות את חלוקת התשלומים לרשויות המקומיות וסדרי העברתם להן;

(5) שרי הפנים, האוצר והחקלאות רשאים לשנות, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, את השיעור מתקבולי המינהל שיועבר לרשויות המקומיות כאמור בפסקה (3)."

4. בתוספת השלישית לחוק העיקרי (להלן — התוספת), בסעיף 1 —

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "כפי שהותר לראשונה עקב אישור תכנית שבעקבותיו חל היטל השבחה";

תיקון סעיף 1 לתוספת השלישית

דברי הסבר

בתום השנה, כלומר, מ'1 ביולי 1982, אמור דין מינהל מקרקעי ישראל להיות כדין כל בעלים בקשר למקרקעין אלה. מוצע לקבוע שהסדר שהיה לשנה יוארך, ולעגן בתקנות הוראות מיוחדות לגבי התשלום שישלם מינהל מקרקעי ישראל לרשויות המקומיות. קביעת הסדר מיוחד לגבי מינהל מקרקעי ישראל מחייב ביטול ההוראה שנוספה בתיקון מס' 18 לגבי שומה חוזרת של מקרקעין, בעת שמינהל מקרקעי ישראל מחוייב בתשלום היטל (סעיף 259 ד' (3) של החוק העיקרי) ובמקומה לקבוע את ההוראה בדבר ההסדר המיוחד והסכמת השרים הנוגעים בדבר לקבוע בתקנות את סדרי העברת התשלומים וחלוקתם לרשויות המקור מיות. יצויין כי ההסדר המיוחד המוצע כאן מבוסס בעיקרו על הסדר שהיה קיים מספר שנים קודם תחילתו של תיקון מס' 18.

סעיף 4. על-פי סעיף 1 לתוספת השלישית "מימוש זכויות" במקרקעין הוא אחת

מאלה:

(1) קבלת היתר לפי חוק זה לבניה או לשימוש בהם;

(2) התחלת השימוש בהם בפועל כפי שהותר לראשונה עקב אישור התכנית שבעקבותיו חל היטל השבחה;

(3) העברתם או העברת החכירה לדורות בהם, בשלמות או חלקית, או הענקת זכויות בהם, הטעונה רישום בפנקסי המקרקעין, בתמורה או ללא תמורה, אך למעט העברה מכוח דין והעברה ללא תמורה מאדם לקרובו; בפסקה זו, "קרוב" — בן זוג, הורה, הורה הורה, צאצא או צאצאו של בן זוג, אח ובני זוגם; "

מקרקעי ישראל, התש"ך—1960. בסעיף קטן (ד) (2) נקבע סייג להוראה בתוספת השלישית לחוק העיקרי המחייבת שיפוי חוכר על ידי בעלים במקרה של תשלום היטל השבחה על ידי חוכר, בשיעור של הפרש בין היטל על מקרקעין בבעלות מלאה ובין היטל על מקרקעין בחכירה. וזה לשונו של סעיף 259 (3) (2):

"(2) ההוראות שבסעיף 2 (ב) לתוספת השלישית לא יחולו אלא אם ההחזקה במקרקעין שהחכיר מינהל מקרקעי ישראל הוחזרה אליו, או אם זכות החכירה במקרקעין הועברה בהסכמתו";

מכאן שבמקרים של העברת זכות החכירה מחוכר לזולתו, עלולת לבוא דרישה שמינהל מקרקעי ישראל ישפה את החוכרים על תשלום היטל השבחה, כאשר הסכמת מינהל מקרקעי ישראל להעברת החכירה מחוכר לזולתו היא פורמלית, ובדמי ההסכמה הנגבים על ידי מינהל מקרקעי ישראל, לא נלקח בחשבון השיפוי האמור. מוצע לבטל במפורש את חיוב מינהל מקרקעי ישראל בשיפוי לפי סעיף 2 (ב) של התוספת השלישית.

2. בהוראות המעבר בתיקון מס' 18 נקבע (סעיף 8 (ה)):

"לגבי מקרקעי ישראל כמשמעותן בחוק-יסוד: מקרקעי ישראל, שלא הוחכרו בחכירה לדורות, יתא מינהל מקרקעי ישראל רשאי להאריך, לתקופה של שנה מיום תחילתו של חוק זה, את ההסדר בדבר התשלומים לרשויות מקומיות שהיה קיים לפני יום התחילה האמור, ותשלומים אלה יבואו לכל דבר במקום היטל השבחה לגבי מקרקעין כאמור."

(2) בפסקה (3), בסופה יבוא "ואולם לא יראו כמימוש זכויות לצורך חיוב בהיטל השבחה, רישום בפנקסי המקרקעין של זכויות במקרקעין שהחזקה בהם בפועל היתה לפני יום כ"ט בסיון התשמ"א (1 ביולי 1981); לענין זה יראו כמחזיק בפועל מי שמוגדר כ"בעל" לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א—1961²;

5. בסעיף 2(א) לתוספת, במקום "בין אם המקרקעין כלולים בתחום התכנית ובין אם אינם כלולים בה" יבוא "על מקרקעין הנמצאים בתחום התכנית בלבד".
6. בסעיף 4 לתוספת, פסקה (2) — תימחק.
7. האמור בסעיף 7 לתוספת יסומן (א) ואחריו יבוא:
 "(ב) מימש החייב בהיטל חלק מן הזכויות במקרקעין ישלם היטל בשיעור יחסי לפי מידת המימוש."
8. אחרי סעיף 12 לתוספת יבוא:
- 12א. במרחב תכנון כאמור בסעיף 19 לחוק, שבו מועצות אזוריות, והגרים בתחומן או האגודה השיתופית שבה הברים הגרים בתחומן, נושאים בהוצאות שלהן מיועד ההיטל כאמור בסעיף 13, רשאית הועדה המקומית להחליט כי שיעור ההיטל יהיה נמוך מהאמור בסעיף 3, וכן לקבוע דרכי שומה, חלוקה וגבייה של ההיטל מהגרים בתחום מרחב התכנון או מהאגודה השיתופית שבה הם הברים, לפי מה שלדעת הועדה נחוץ להוצאות האמורות בסעיף 13.

דברי הסבר

תחולת היטל השבחה רק לתחום התכנית (ראה גם דברי ההסבר לסעיף 2), יש לשנות את האמור בסעיף ולקבוע מפורשות כי ההיטל חל על מקרקעין בתחום התכנית בלבד.

סעיף 4 (2) לתוספת, ענינו חובת משלוח סעיף 6 הודעות לבעלי מקרקעין שמחוץ לשטח תכנית. עם ביטול החיוב בהיטל על מקרקעין שמחוץ לתחום תכנית יש לבטל הוראה זו.

לפי החוק הקיים כל מימוש זכויות במקרקעין, גם אם הוא מימוש של חלק קטן מהיקף הזכויות הניתנות בפועל למימוש, משמש כגורם המחייב בתשלום היטל השבחה, באותם מקרים שבהם חל חיוב בתשלום ההיטל.

בעקבות הפעלת החוק, התברר כי במקרים שבהם מבקשים לממש חלק קטן בלבד מהזכויות, מוטל נטל מלוא התשלום על מבקשי המימוש החלקי, ובכך למעשה נמנע מהם לממש גם אותו חלק קטן שהם מבקשים לממש. מוצע לחייב בתשלום היטל באופן יחסי להיקף המימוש בלבד.

בעקבות הפעלת תיקון מס' 18, התברר כי דרך החיוב בהיטל השבחה אינה תואמת

הוברר כי במקרים רבים ראו ועדות התכנון "מימוש הזכויות" כמחייבות בתשלום גם כאשר נוצלו זכויות בניה שהיו מותרות לפי התכנית שקדמה לתכנית שבעקבות אישורה חל החיוב בתשלום היטל. מוצע להבהיר כי מימוש הזכויות משמעותו ניצול זכויות הבניה והשימוש כפי שהותר לראשונה לפי התכנית שבעקבותיה הוטל החיוב.

2. בכלל המימוש, גם רישום זכויות במקרקעין. הוברר כי במקרים רבים התזיקו אנשים בדירות ובי מקרקעין כבעלי זכות ביושר, ורישום הזכויות נתן גושפנקה חוקית למצב קיים בפועל. מוצע לפסוק סוג זה של רישומים מחובת תשלום. המבחן לחזקה בפועל כלול בהגדרת "בעל" בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א—1961, שבה כלול בין השאר — המחזיק, או הזכאי להחזיק בקרקע או ליהנות ממנה, או הזכאי לקבל ממנה הכנסה או רווחים, בין שזכותו רשומה בפנקסי המקרקעין או בפנקסים רשמיים אחרים ובין שאינה רשומה.

בסעיף 2(א), סיפה לתוספת השלישית סעיף 5 נאמר: "ההיטל יחול בעקבות אישור התכנית, בין אם המקרקעין כלולים בתחום התכנית ובין אם אינם כלולים בה". לנוכח ההצעה לצמצם את

2 ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

9. בסעיף 14 לתוספת —

תיקון סעיף 14 לתוספת השלישית

- (1) בסעיף קטן (ז), אחרי "הגשת ערעור" יבוא "על שומה לצורך מימוש זכויות במקרקעין";
- (2) בסעיף קטן (ח), אחרי "שילם המערער את ההיטל" יבוא "או נתן ערובה לתשלומו".

10. בסעיף 19 לתוספת, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

תיקון סעיף 19 לתוספת השלישית

"(ב) שר הפנים, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע

בתקנות —

- (1) סוגים של הקלות שלגביהם לא תחול חובת תשלום היטל;
- (2) סוגים של תכניות שלגביהם לא תחול חובת היטל מלא או חלקי;
- (3) סוגים של מבנים לצרכים הקלאיים שבנייתם לא תחייב בתשלום היטל."

דברי הסבר

1. בתיקונים ובשינויים הנעשים בחלק מתכניות המיתאר או התכניות המפורטות החלות בשכונת מגוריים בנייה, ניתן באופן כללי היתר לגרים באותן שכונות להרחיב את דירות מגוריהם לרווחתם ולרווחת משפחותיהם. בכך מקלים על מצוקת דיור מבלי להזיז דקק בכל מקרה ומקרה להליכים של "הקלה". בעקבות תיקון מס' 18 נקבע בתקנות פטור מהיטל במקרים של הקלות להרחבות של דירות מגורים. מרחיבי דירות מכוח תכנית — המחוייבים בתשלום היטל גם אם שטח דירתם הכולל נופל בגדלו מאלה המרחיבים דירתם בצורת של "הקלה" מתכנית, מופלים לרעה לעומת הנוכחים להרחבה בדרך של "הקלה". כשם ששר הפנים הוסמך לקבוע בתקנות סוגים של הקלות הפטור רות מתשלום היטל, מוצע להסמיכו לקבוע בתקנות פטור מלא או חלקי על סוגים של תכניות, כשהכוונה לקבוע בתקנות בעיקר פטור מתשלום עקב תכניות הבאות להקל על מצוקת דיור, תכניות לשיקום שכונות, והקמת התיישבות חדשה.

למבנה המוצעו האזוריות והישובים החקלאיים. באזורים אלה משתתפים חברי האגודות השיתופיות החקלאיות לסוגיהן בפיתוח המקומי בישוביהם על פי תחשיבים מיוחדים להם. במקרים רבים מהווים הועדים המקומיים את הגוף המוניציפלי והועדה המקומית לתכנון ולבניה עוסקת בעיקר בתחום התכנון והפיתוח האזורי. מוצע על כן, כי במקום שבו חברי האגודות השיתופיות, או האגודות עצמן נושאות בנטל ההוצאות שלהן מיועדים הכספים של היטל השבחה לפי סעיף 13 לתוספת, יוכלו הועדות המקומיות להחליט שהיטל השבחה ייגבה רק בשיעור ובאופן הנחוץ להוצאות שלהן מיועדים כספי ההיטל, להכנת תכניות ולביצוען וכן לפיתוח ורכישת מקרקעין לצרכי ציבור.

1. סעיף 14 (ז) לתוספת אומר:

סעיף 9 "ז" (ז) הגשת ערעור מותנית בתשלום היטל או במתן ערובה לתשלומו כפי שיקבע שר הפנים בתקנות."

מאחר שהתוק מאפשר ערעור גם טרם מימוש אין מקום לחייב בתשלום היטל או במתן ערובה במקרים כאלה.

2. סעיף 14 (ח) לתוספת אומר:

"(ח) שילם המערער את ההיטל, לא תעכב הגשת הערעור את מימוש הזכויות במקרקעין." מוצע להוסיף שגם מתן ערובה יאפשר מימוש הזכויות.

סעיף 19 (ב) לתוספת אומר:

סעיף 10 "(ב) שר הפנים, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת, רשאי בתקנות לקבוע סוגים של הקלות שלגביהם לא תחול חובת תשלום היטל."

בסעיף 8 לחוק התכנון והבניה (תיקון מס' 18), התשמ"א—1981 *

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לגבי תכנית או שינוי תכנית שאושרו עד ליום תחילתו של חוק זה" יבוא "לגבי תכנית או שינוי תכנית שאושרו בתקופה של שנתיים שקדמו ליום תחילתו של חוק זה ועד ליום תחילתו".

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף 32(4) לפקודה, מס השבחה שסכמו נקבע על פי הפקודה לפני יום תחילתו של חוק זה, והחייב בתשלומו נדרש לשלמו ולא שילמו, כולו או חלקו, עד ליום תחילתו של חוק זה, יהולו על הסכום שלא שולם במועדו ההוראות שבסעיף 15 של התוספת השלישית לחוק העיקרי מהמועד שבו היה על החייב לשלמו; ואולם רשאי החייב לדרוש כי לגבי הנכס שבעבורו נדרש התשלום, תיערך שומה חדשה, והיא תבוא במקום השומה הקודמת."

(3) בסעיף קטן (ד), במקום הסיפה המתחילה במלים "ובין שווי המקרקעין כפי ערכם" יבוא "ובין שווי המקרקעין כפי ערכם בסמוך לפני מועד הפקדת התכנית או השינוי שאושרו לאחר יום התחילה האמור".

דברי הסבר

2. בסעיף קטן (ד) של סעיף 8 (הוראת המעבר) נקבע:

"לא הוטל מס השבחה עקב תכנית או שינוי לתכנית שאושרו לפני יום תחילתו של חוק זה, החושב ההשבחה, על אף האמור בסעיף 5 לחוק זה ובסעיף 4 (5) לתוספת השלישית לחוק העיקרי, על פי ההפרש שבין שווי המקרקעין בעקבות אישור תכנית או שינוי בה לאחר יום תחילתו של חוק זה, ובין שווי המקרקעין כפי ערכם בסמוך לפני האישור האחרון לתכנית או השינוי האחרון בה שקדמו ליום התחילה האמור."

כוונת הסעיף הייתה שבחשוב היטל השבחה בתכנית שאושרה קודם תחילתו של החוק (1 ביולי 1981) יהושב ההיטל רק על פי ההפרש של השווי שקדם לאישורה של התכנית האחרונה; זאת להבדיל מהעקרון שנקבע בחוק החדש ולפיו, לאחר תחילתו, אם אושרו מספר תכניות בוו אחר זו יחושב ההפרש בין השווי קודם התכנית הראשונה ובין השווי לאחר התכנית האחרונה.

בניסוח הוראת המעבר נפלה טעות ונכתב בו כי ההפרש יחושב בין השווי שלאחר התכנית האחרונה ובין השווי שלפני התכנית שקדמה לתכנית ה' אחרונה, בעוד שצריך היה להיכתב ההפרש שבין השווי שלאחר התכנית האחרונה ובין השווי שלפניה. התיקון המוצע יסדיר את הטעון תיקון. אישור לענין זה לא ייחשב יום האישור האחרון, אלא תחילת תהליך האישור, דהיינו, יום הפקדת התכנית.

1. בהוראות המעבר שנקבעו בתיקון מס' סעיף 11 18, נקבע כי ועדה מקומית לתכנון ולבניה רשאית להטיל מס השבחה לפי סעיף 32 לפקודת בנין ערים, 1936, למרות ביטול הפקודה האמורה על ידי התיקון הנ"ל לחוק, גם לגבי תכנית או שינוי בתכנית שאושרו עד יום תחילתו של החוק (1 ביולי 1981). לא נקבעה בחוק הוראה המבחינה מהו משך התחולה הרטרואקטיבית של הוראה זו, דהיינו מהן התכניות הישנות שניתן להטיל בעקבות אישורן מס השבחה, מבחינת התחולה הרטרואקטיבית. מוצע לקבוע מפורד שות כי ניתן לגבות מס השבחה במקרים שבהם לא נשלחו דרישות לתשלומו לפני תחילת תיקון מס' 18, לגבי תכניות שאושרו בתקופה של השנתיים שקדמו לתחילתו בלבד.

התקופה של שנתיים מוצעת לנוכח פסיקתו של בית המשפט העליון בבג"צ 500/76 (פד"י כרך לב (1), עמ' 48), שהכיר בתקופת זמן של שנתיים, לפי פקודת בנין ערים, 1936, מיום אישור תכנית, כמועד הקובע למשלוח דרישות לתשלום מס השבחה (בית המשפט לא דן באותו מקרה במועד של שנתיים מיום "גמר ביצוע העבודה על פי התכנית", הנוכח בסעיף 32 לפקודת בנין ערים, 1936).

עם זאת, תיווסף הוראה שלפיה מקרים שחייבים שנדרשו לשלם בעבר לא שילמו חובם, או שהתשלום נדחה עד למימוש בפועל, תהיה הצמדת החוב המקורי למדר, או הערכה מחדש של ההשבחה, לפי בחירת החייב.

3 ס"ח התשמ"א, עמ' 184.

12. תשלומים שנגבו על פי חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 18), התשמ"א-1981, תחזיר תשלומים מחוץ לתחום תכנית או בעת מימוש חלקי או לפי סעיף 8 לתיקון האמור, ואין מקום לגבותם על פי חוק זה, או תשלומים שנגבו במקרים שאין לראותם כמימוש זכויות לפי סעיף 24(2) לחוק זה, יוחזרו על ידי הועדות המקומיות למשלמים כשהם צמודים למדר המחירים לצרכן בצירוף ריבית בשיעור של 4% לשנה ממועד תשלומם ועד ליום החזרתם בפועל למשלם, ובלבד שהדרישה להחזרתם הוגשה בתוך 90 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

13. (א) תחילתו של סעיף 3(2) ביום י' בתמוז התשמ"ב (1 ביולי 1982).
(ב) תחילתו של סעיף 11 ביום כ"ט בסיון התשמ"א (1 ביולי 1981).

דברי הסבר

נחשב מממש זכויות לפי חוק זה. ההחזר יהיה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית של 4%, בהתאם להחזרים הנהוגים לפי חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התשמ"ב-1980. את הדרישה להחזרת התשלום יש להגיש בתוך 90 ימים מתחילתו של חוק זה.

מוצע לחייב את הועדה המקומית בהחזרת תשלום לאלה שלא היה צידוק לדרוש מהם תשלום, והיינו למי ששילם היטל השבחה והוא מחוץ לתחום תכנית, למי שמימש מימוש חלקי, למי שנדרש אחרי תיקון מס' 18 לשלם מס השבחה בגין תכנית שאושרה יותר משנתיים לפני תחילתו, או למי שאינו

חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 11), התשמ"ב-1982

1. בסעיף 13 לחוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954:
(1) בסעיף קטן (ב), המלים "או ד4" — יימחקו.
(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) נפטרה נכה שערכי פטירתה היה זכאי לתגמול לפי סעיף 44 במשך תקופה רצופה של שלושה חדשים לפחות, ישולם לבן זוגו כל עוד לא נישא, תגמול בשיעור האמור בסעיף 44(א) לפי דרגת הנכות שהיתה לבנה, בניכוי הכנסתו בן הזוג מכל מקור אחר."

2. חוק זה יחול על מי שנתאלמן אחרי פרסום חוק זה ברשומות.

דברי הסבר

בן זוג של נכה נזקק שנפטרה ואשר דרגת נכותו היתה מ-10% עד 39%, מקבל גימלה גבוהה מזו שהנכה היה זכאי לה בחייו.

מטרת הצעת החוק לגרום לכך שהתגמול שישולם לבן זוג של נכה נזקק שנפטרה יהיה זהה לתגמול שהנכה הנזקק היה זכאי לו בחייו בהתאם לדרגת נכותו.

הוראות הצעת החוק יחולו על מי שנתאלמן לאחר קבלת החוק; בני זוג של נכים נזקקים שנתאלמו לפני קבלת החוק ימשיכו לקבל תגמולים על-פי המצב הקיים.

חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954, קובע כי לנכה נזקק שדרגת נכותו פחותה מ-50% ישולמו במקום התגמולים הרגילים, תגמולים שהם אחוז מסך כל המשכורת המשתלמת לגבי עובד מדינה בדרגה שנקבעה, האחוז האמור עולה ככל שעולה דרגת הנכות. בן זוגו של נכה נזקק שנפטרה זכאי לתגמול בשיעור סך כל המשכורת הנהוגה אותה עת לגבי עובד מדינה שדרגת משכורתו היא י"ג של הדירוג האחר, בניכוי הכנסתו מכל מקור אחר.

כתוצאה מהוראות החוק הקיימות, המצב הוא כי

1 ס"ח התשי"ד, עמ' 76; התשמ"א, עמ' 161.

**חוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה)
(תיקון מס' 2), התשמ"ב—1982**

1. בסעיף 3 לחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה),
התשי"ג—1953, במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) מי שמשרת שירות סדיר בצבא-הגנה לישראל שלא לפי חוק שירות
בטחון, התשי"ט—1959 [גוסס משולב]², או שהוא משרת במוסד למודיעין
ולתפקידים מיוחדים או בשירות בטחון כללי — כל עוד הם משרתים כאמור;".

דברי הסבר

חוק, התש"ט—1949 — כל עוד הוא משרת
כאמור;

פטור חלקי זה ניתן בין היתר גם לשוטרים, סוה"ר
רים ועובדי משמר הכנסת, לפי פסקאות (8), (9)
ו-(11) של הסעיף האמור. אין הצדקה כי עובדי המוסד
למודיעין ולתפקידים מיוחדים או עובדי שירות הבטחון
הכללי יהיו מופלים לרעה לעומת חיילי צבא הקבע
או השוטרים. לפיכך מוצע לכלול גם אותם בין הזכאים
לפטור כאמור.

סעיף 1(3) לחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילי-
לים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג—
1953, קובע לאמור:

"פטור חלקי

3. אלה יהיו פטורים, בתקופות האמורות להלן,
מתשלום שני שלישים של ארנונה שהיו חייבים
בה אלמלא חוק זה:

(1) מי שמשרת שירות סדיר בצבא-
הגנה לישראל שלא לפי חוק שירות בט-

1 ס"ח התשי"ג, עמ' 62; התשכ"ו, עמ' 80.
2 ס"ח התשי"ט, עמ' 286.

חוק רשות לאומית לאנרגיה (תיקון), התשמ"ב—1982

1. בסעיף 5 לחוק רשות לאומית לאנרגיה, התשל"ז—1977, סעיף קטן (א) —
בטל.

דברי הסבר

קביעת מחירים למקורות אנרגיה או מתן היתר
להעלאתם חייבים להיעשות באופן מיידי. חובת ההת-
ייעצות בנסיבות של דחיפות מבטיחה ומעכבת ומצוץ
על כן לבטלה.

סעיף 5(א) לחוק רשות לאומית לאנרגיה,
התשל"ז—1977, קובע לאמור:

"(א) מי שרשאי על פי כל דין לקבוע מחירים
למקורות אנרגיה או לתת הוראה להעלאתם
יתיעץ תחילה עם הרשות".

1 ס"ח התשל"ז, עמ' 61.